

Rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 22.-23. november 2004

Notat

1. Effektiviteten af EU's eksterne aktioner *(side 2)*
2. (Evt.) Revision af Cotonou-aftalen *(side 2)*
3. 2015 målene for udvikling- og fattigdomsbekæmpelse *(side 3)*
4. Opfølgning på Monterrey-forpligtelserne *(side 6)*
5. Kommissionens årsberetning 2004 om EU's udviklingspolitik og bistand til
tredjelande *(side 7)*
6. Offentlige Private Partnerskaber *(side 8)*

1. Effektiviteten af EU's eksterne aktioner

Nyt notat.

Rådet forventes med udgangspunkt i oplæg fra det hollandske formandskab at gennemføre en orienteringsdebat om effektiviteten af EU's optræden udadtil. Det hollandske formandskab har valgt at drøfte de samme emner, som blev drøftet i orienteringsdebatten under det irske formandskab i januar i år og hovedvægten i debatten vil være på udviklingsmæssige aspekter:

Rådet ventes at drøfte EU's bidrag til opfyldelse af 2015-målene, der udgør den overordnede ramme for den globale indsats for udvikling og fattigdomsbekæmpelse. EU gav ved FN-topmødet i Monterrey i marts 2002 tilsagn om at yde et væsentligt bidrag til opfyldelsen af 2015-målene, herunder ikke mindst et tilsagn om øget udviklingsbistand.

Rådet forventes at drøfte muligheden for at skabe yderligere sammenhæng mellem EU's udviklingspolitiske, politiske og økonomiske målsætninger og instrumenter. Rådet forudses i den forbindelse særligt at fokusere på EU's rolle i det multilaterale arbejde i FN, Bretton Woods-institutionerne og andre internationale organisationer. Det forventes herunder at ville blive drøftet, hvordan EU kan bidrage til at sikre fred og stabilitet, der er vigtige forudsætninger for økonomisk udvikling og fattigdomsbekæmpelse.

Endelig forventes Rådet at gøre status for bestræbelserne på at effektivisere Fællesskabs-bistanden. Kommissionen har siden 2000 gennemført en reform af forvaltningen af Fællesskabsbistanden med det formål at forbedre projekternes og programmernes kvalitet, sikre en hurtigere gennemførelse af bistanden, forbedre procedurerne for forvaltningen, og at øge virkningen og synligheden af bistanden. Muligheden for øget anvendelse af standardiserede retningslinier for fordeling af ressourcer på tværs af EU's bistandsprogrammer ventes i den forbindelse drøftet. Kommissionens forslag om en forenkling af de finansielle instrumenter for eksterne relationer forventes også drøftet.

Rådet forventes at ville anbefale, at Kommissionen udarbejder et udkast til opdatering af EU's udviklings-politiske målsætninger fra november 2000 med henblik på godkendelse i Rådet inden januar 2006.

Overvejelser om nærheds- og proportionalitetsprincippet er ikke relevante i forbindelse med dette dagsordenspunkt.

2. (Evt.) Revision af Cotonou-aftalen

Nyt notat.

Rådet forventes at drøfte de igangværende forhandlinger om en revision af Cotonou-aftalen mellem AVS-landene (udviklingslande i Afrika, Vestindien og Stillehavsområdet) og EU.

Cotonou-aftalen blev underskrevet den 23. juni 2000 og trådte i kraft den 1. april 2003. Aftalen fastlægger rammerne for Fællesskabets bistandssamarbejde og handelsmæssige relationer med AVS-landene.

Cotonou-aftalen er indgået for 20 år med mulighed for revision af aftalen hvert femte år. Revisionsforhandlinger blev indledt i maj måned og skal være afsluttet inden den 1. marts 2005. Forhandlingerne vil også skulle omfatte en ny finansprotokol for perioden 2005-2010, med mindre der som led i forhandlingerne om de finansielle perspektiver efter 2007 træffes beslutning om indbudgettering af Den Europæiske Udviklingsfond i EU-budgettet. Forhandlingerne om et fremtidigt handelsregime med regionale økonomiske partnerskabsaftaler er ikke omfattet af revisionen. Disse forhandlinger har allerede siden efteråret 2002 fundet sted i særligt regi.

Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) traf den 23.-24. februar 2004 beslutning om de emner, som ønskes forhandlet fra EU's side. Det er især områder, hvor gennemførelsen af bistanden vil kunne effektiviseres. Bl.a. fleksibilitet i ressourcefordelingen, afbinding af bistanden og lettelse af procedurerne for regionalt samarbejde og fleksibilitets-muligheder i forbindelse med finansiering af konflikthåndtering. Som nye emner foreslås indsat bestemmelser i aftalen om indsatsen mod terrorisme og masseødelæggelsesvåben samt anerkendelse af Den Internationale Straffedomstol.

AVS-landene har fremsat ønske om forhandling om samarbejdets politiske dimension herunder om konsultationer og bilæggelse af tvister, om information og kommunikation, om beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder samt om humanitær bistand og nødhjælp.

Der er indtil nu kun opnået begrænsede resultater i forhandlingerne.

Overvejelser om nærheds- og proportionalitetsprincippet er ikke relevante i forbindelse med dette dagsordenspunkt.

3. 2015 målene for udvikling- og fattigdomsbekæmpelse

A) Fremskridtsrapport om EU's forberedelse af gennemgangskonferencen i FN i 2005 af 2015-målene.

Nyt notat.

Rådet forventes at modtage en mundtlig redegørelse fra Kommissionen om fremskridt i forberedelserne af en fælles EU-rapportering til FN-konferencen i 2005 om gennemførelsen af

2015-målene.

I 2000 vedtog stats-og regeringscheferne på FN's Generalforsamling "Årtusinderklæringen". Erklæringen bekræfter det internationale samfunds enighed om grundlæggende principper for fred, frihed, demokrati, sikkerhed, nedrustning og udvikling. Generalsekretærens drejebog for gennemførelse af erklæringen opstiller bl.a. otte mål på udviklingsområdet - 2015 Målene - som Danmark støtter gennem såvel det bilaterale bistandssamarbejde som i den multilaterale indsats.

2015 Målene er meget ambitiøse, men de kan nås inden 2015, hvis alle yder deres bidrag. Der er tale om otte konkrete mål, nemlig:

1. Halvere fattigdommen
2. Sikre skolegang for alle børn
3. Sikre kvinder ligestilling
4. Nedbringe børnedødeligheden med to tredjedele
5. Nedbringe dødeligheden blandt gravide og fødende kvinder med tre fjerdedele
6. Stoppe spredningen af hiv/aids og andre smitsomme sygdomme
7. Sikre et bæredygtigt miljø
8. Skabe et globalt partnerskab for udvikling

Realisering af målene er et fælles ansvar, som FN's medlemslande har påtaget sig, og for specielt Afrikas vedkommende er der brug for en helt særlig indsats, hvis målene skal nås. Den danske regering forfølger allerede målene i udviklingssamarbejdet – både bilateralt og multilateralt.

I efteråret 2005 vil der i tilknytning til FN's generalforsamling blive afholdt en gennemgangskonference om de foreløbige resultater af arbejdet med gennemførelse af 2015-målene.

Danmark har den 8. oktober 2004 offentliggjort sin anden nationale rapport om gennemførelsen af forpligtelserne i Mål 8. En række af forpligtelserne ifølge Mål 8, bl.a. afskaffelse af landbrugssubsidier og handelsrestriktioner er underkastet fællesskabskompetence. Den danske rapport er samtidig tilgået Kommissionen som Danmarks bidrag til den fælles synteserapport fra EU, som Kommissionen forventes at forelægge udkast til for Rådet i april 2005.

Overvejelser om nærheds- og proportionalitetsprincippet er ikke relevante i forbindelse med dette dagsordenspunkt.

B) Opfølgning af den internationale konference om befolkning og udvikling

Nyt notat.

Nederlandene har under deres EU-formandskab prioriteret seksuel og reproduktiv sundhed samt hiv/aids højt i det europæiske udviklingssamarbejde. Dette skal primært ses i lyset af tiåret for

afholdelsen af FN's konference om befolkning og udvikling (International Conference on Population and Development (ICPD), der fandt sted i Kairo i 1994.

Formandskabet har bl.a. arrangeret feltbesøg og taget andre initiativer for at få de ti nye medlemslande engageret i den hidtidige stærke EU opbakning til ICPD. Handlingsprogrammet fra Kairo-konferencen er godkendt af EU (i 1996), og EU's befolkningspolitik og programmer bygger på principperne herfra. Foruden en stærk politisk opbakning står EU for ca. 60 pct. af donorstøtten til handlingsprogrammets implementering.

Formandskabets udkast til rådskonklusioner har været drøftet i udviklingsarbejdsgruppen. Nederlandenes udspil følger den hidtidige stærke EU-opbakning til handlingsprogrammet og lægger op til, at EU og medlemsstaterne i de kommende år fortsat påtager sig et stærk lederskab i forhold til Kairo-handlingsprogrammets implementering med øget donorfinansiering og bedre koordinering og integration af hiv/aids-forebyggelse og –bekæmpelse i handlingsprogrammets indsatsområder. Endvidere lægges der i forhold til FN's opfølgingsmøde om årtusindeerklæringen og 2015 Målene i 2005 vægt på, at seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder placeres centralt i forhold til indfrielsen af 2015 Målene.

Fra dansk side har man sammen med gruppen af ligesindede (Sverige, Irland, Storbritannien, Finland) støttet og anerkendt den betydelige indsats, det nederlandske formandskab har ydet for at sætte Kairo-handlingsprogrammet højt på EU's udviklingspolitiske dagsorden og sikre fortsat politisk og finansiel EU-lederskab og -opbakning.

Overvejelser om nærheds- og proportionalitetsprincippet er ikke relevante i forbindelse med dette dagsordenspunkt.

C) Hiv/Aids og andre fattigdomsrelaterede sygdomme KOM (2004) 726

Nyt notat.

På linie med en styrket indsats på seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder har Nederlandene prioriteret bekæmpelse af hiv/aids højt under formandskabet. Dette ligger i forlængelse af en stærk indsats både bilateralt og multilateralt på området.

Som led i prioriteringen af hiv/aids afholder formandskabet et særligt møde om forebyggende indsatser for kvinder og piger den 30. november 2004. Mødet arrangeres i samarbejde med FN-systemets fælles hiv/aids program, UNAIDS, og "International Partnership for Microbicides".

Formandskabets udkast til rådskonklusioner har været drøftet i udviklingsarbejdsgruppen ligesom EU's indsats på sundhedsområdet, herunder bekæmpelse af hiv/aids, løbende drøftes i en ekspertgruppe for medlemslandene.

Rådskonklusionerne lægger op til en klar tilslutning til principperne bag UNAIDS' initiativ om

koordination af hiv/aids indsatsen på landeniveau. Konklusionerne henviser desuden til Dublin deklARATIONEN om bekæmpelse af hiv/aids i Europa og Centralasien. Nødvendigheden af en hurtig gennemførelse af Doha deklARATIONEN om TRIPs og sundhed understreges. Det understreges videre, at der er behov for yderligere ressourcer til bekæmpelse af de tre væsentligste smitsomme sygdomme – aids, TB og malaria og at forskning i nye forebyggende teknologier, herunder vaccine, bør styrkes. EU og medlemslandenes indsats i en række multilaterale organisationer fremhæves desuden. Rådskonklusionerne afsluttes med en anmodning til Kommissionen om at udarbejde og præsentere en handlingsplan for de forskellige indsatsområder senest april 2005.

Overvejelser om nærheds- og proportionalitetsprincippet er ikke relevante i forbindelse med dette dagsordenspunkt.

4. Opfølgning på Monterrey-forpligtelserne

Nyt notat.

KOM (2004) 150 og KOM (2004) 246

Rådet forventes med udgangspunkt i et oplæg fra formandskabet at drøfte en række anbefalinger om harmonisering af EU's udviklingsbistand.

Harmonisering blev for alvor sat på dagsordenen på Monterrey-konferencen om udviklings-finansiering i 2002. Her blev det konkluderet, at bedre donorharmonisering skal mindske de administrative omkostninger og dermed bidrage til at øge andelen af bistandsmidler, der går til direkte fattigdomsbekæmpelse. På en konference om harmonisering i Rom i februar 2003 forpligtede en lang række donorer, inklusiv Kommissionen, sig til, at harmonisering skal tage udgangspunkt i det enkelte udviklingsland, ledes af landet selv og omfatte alle donorer. Samtidig understregede donorerne, at de forventer, at samarbejdslandene tager ansvar for donorkoordination og for at gennemføre reformer, der muliggør, at donorerne gradvis kan basere sig på samarbejdslandenes egne systemer. Ved en opfølgingskonference i Paris i 2005 skal der fastsættes konkrete mål på harmoniseringsområdet. Disse konkrete mål skal lede frem mod drøftelserne om udviklingsfinansiering i forbindelse med 2005-Topmødet om Status for Årtusindeerklæringen.

På mødet i Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) i Barcelona i marts 2002 forpligtede EU-landene sig til at gøre fremskridt på en række punkter i Monterrey-dagsordenen, herunder at tage konkrete initiativer inden for koordination af politikker og harmonisering af procedurer. I opfølgning heraf fremlagde Kommissionen forud for mødet i Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) i april 2004 en række anbefalinger til bedre koordination og harmonisering af EU's samlede udviklingsbistand. Rådet nedsatte i april 2004 en midlertidig ekspertgruppe i rådsregi, som skulle gennemgå Kommissionens anbefalinger og udarbejde grundlaget for en EU-handlingsplan. Ekspertgruppen skal rapportere til Rådet i november 2004.

I et foreløbigt oplæg fra ekspertgruppen tages der udgangspunkt i følgende principper for EU's

harmoniseringsbestræbelser: At harmonisering hvor muligt skal baseres på modtagerlandets behov under modtagerlandets ledelse; at EU skal undgå overlappende aktiviteter, men i stedet skal vælge aktiviteter, der komplementerer andre indsats; at harmonisering ikke kun skal foregå mellem EU medlemslande, men skal inkludere så mange donorer som muligt; at harmonisering gælder alle bistandsinstrumenter; og at der skal gøres maksimalt brug af de af Rådet godkendte retningslinier for EU koordination. På denne baggrund fokuseres der på at identificere praktiske initiativer for gennemførelsen af koordination og harmonisering.

I det foreløbige oplæg fra ekspertgruppen foreslås det, at EU i alle udviklingslande, hvor det besluttes lokalt, kan udarbejde handlingsplaner for, hvordan medlemslande og Kommissionen kan støtte landets egne harmoniseringsbestræbelser og derved gennemføre de forpligtelser, der blev indgået i Barcelona i 2002 og i Rom i 2003. Handlingsplanerne foreslås udarbejdet i samarbejde med modtagerlandet og delt med andre donorer i de givne lande.

Det foreløbige oplæg foreslår endvidere, at medlemslande og Kommissionen tilslutter sig fælles donor-aktiviteter med alle donorer, uanset om de er medlemmer af EU eller ej. Det foreslås, at såvel medlemslande som Kommissionen decentraliserer administrationen af udviklings-bistanden til repræsentationer i modtagerlandene for at understøtte den lokale harmoniserings-proces og det anbefales, at medlemslandene i Rådets regi inden slutningen af 2005 diskuterer, hvilke initiativer der kan støtte en decentraliseringsproces.

Det foreløbige oplæg foreslår, at der kan udvikles en række fælles retningslinier for bistands-samarbejdet, herunder for fælles planlægning i forbindelse med udarbejdelse af landestrategier med sigte på over tid at synkronisere planlægningen med modtagerlandets planlægningscyklus. Ekspertgruppen finder ikke, at der er behov for et egentligt direktiv vedrørende fælles procedurer for gennemførelsen af bistandssamarbejdet, men foreslår, at der i stedet i handlings-planerne udarbejdes en række konkrete tiltag, som kan fremme harmoniseringen. Det anbefales, at medlemslandene og Kommissionen gør regler og procedurer så fleksible som muligt for at understøtte harmonisering.

Ekspertgruppen anfører, at der vil være behov for en effektiv overvågning af en eventuel gennemførelse af anbefalingerne. Dette foreslås at finde sted indenfor rammerne af allerede eksisterende mekanismer, herunder gennem Kommissionens årlige rapport om gennemførelse af Barcelona-forpligtelserne. Som noget nyt foreslås det, at EU for bistandsmodtagerlandene udarbejder en årlig rapport om status for EU's koordinering og harmoniseringsbestræbelser.

Overvejelser om nærheds- og proportionalitetsprincippet er ikke relevante i forbindelse med dette dagsordenspunkt.

5. Kommissionens årsberetning 2004 om EU's udviklingspolitik og bistand til tredjelande

Nyt notat.

KOM (2004) 536 endelig

Rådet forventes med udgangspunkt i Kommissionens årsrapport at drøfte udviklingen i Fællesskabets udviklingsbistand og gennemførelsen af den eksterne bistand i 2003.

Kommissionen har i 2003 fortsat bestræbelserne på at forny og effektivisere Fællesskabsbistanden både i forhold til overordnede strategiske målsætninger og i forbindelse med forvaltningen af bistanden.

Kommissionens årsrapport for Fællesskabets udviklingsbistand og gennemførelsen af den eksterne bistand i 2003 gør status for de strategiske mål og opfølgningen på disse samt på fremskridtene i reformprocessen. Rapporten indeholder endvidere en beskrivelse af Fællesskabets geografiske og tematiske aktiviteter. Rapporten er udbygget væsentligt i forhold til tidligere årsrapporter. Årsrapporten indeholder således et nyt kapitel om effektivitet i Fællesskabsbistanden. Desuden er der sat særlig fokus på sammenkædningen mellem regeringsførelse, sikkerhed og udvikling.

Rådet forventes i forbindelse med drøftelserne bl.a. at understrege disse kvalitative forbedringer i årsrapporten i forhold til tidligere år, herunder at reformbestræbelserne synes at begynde at vise resultater i form af øget effektivitet. Rådet forventes endvidere at bifalde Kommissionens forsatte bestræbelser med henblik på at nå 2015-målene og Fællesskabets bidrag hertil blandt andet i form af en yderligere styrkelse og en hurtigere gennemførelse af Fællesskabsbistanden.

Rådet forventes ligeledes at ville tilskynde Kommissionen til at gøre årsrapporten endnu mere anvendelig som måleinstrument for opnåelsen af de strategiske målsætninger, herunder en systematisk vurdering af Fællesskabets tiltag med henblik på at reducere fattigdommen under hvert enkelt af de regionale programmer.

Overvejelser om nærheds- og proportionalitetsprincippet er ikke relevante i forbindelse med dette dagsordenspunkt.

6. Offentlige Private Partnerskaber

Nyt notat.

SEC (2004) 1033

Rådet forventes på baggrund af et arbejdspapir fra Kommissionen at tage stilling til de hidtidige erfaringer med Offentlige Private Partnerskaber i udviklingslandene.

I arbejdspapiret om de hidtidige erfaringer med Offentlige Private Partnerskaber i udviklingslandene konkluderer Kommissionen blandt andet, at det private engagement i Offentlige Private Partnerskaber i form af langsigtede investeringer ikke kan forventes at stige væsentligt i de fattigste lande. Det understreges, at den statslige udviklingsbistand dermed er af central betydning for de fattigste landes muligheder for at nå 2015 Målene. Derudover peger Kommissionen på, at der selv i de lidt bedre stille udviklingslande er behov for stærkere

donor-støtte til kapacitetsopbygning i de statslige forvaltninger, hvis Offentlige Private Partnerskaber skal fungere som katalysator for private investeringer. Offentlige Private Partnerskaber er oftest meget komplekse, hvorfor planlægning og gennemførelse vil være særdeles tidskrævende. Kommissionen vil derfor se nærmere på mulighederne for at etablere særlige arbejdsgrupper med fokus på Offentlige Private Partnerskaber. Derudover finder Kommissionen, at udviklingsbankerne og herunder Den Europæiske Investeringsbanks Investeringsfacilitet bør undersøge mulighederne for at udvide omfang og volumen af de finansieringsinstrumenter og garantier, der er relevante for Offentlige Private Partnerskaber.

Rådet forventes bl.a. at kunne hilse Kommissionens overvejelser velkomne og understrege potentialet ved Offentlige Private Partnerskaber mhp. at forbedre de offentlige tjenesteydelser, økonomisk udvikling, og fattigdomsreduktion i udviklingslandene. Rådet forventes endvidere at kunne bekræfte, at privat deltagelse i offentlige tjenesteydelser ikke er et mål i sig selv, men at fordele, omkostninger og risici i hvert tilfælde skal vurderes grundigt for at sikre en positiv indflydelse på kampen mod fattigdom. Derudover forventes Rådet at kunne bekræfte Kommissionens vurdering af, at private investeringer i Offentlige Private Partnerskaber i de fattigste lande ikke vil stige markant på hverken kort eller mellemlangt sigt. Rådet forventes også at kunne tilslutte sig, at Kommissionens og Den Europæiske Investeringsbank skal støtte etableringen af Offentlige Private Partnerskaber, hvor der blandt andet kan trækkes på de nye medlemslandes erfaringer med privatiseringsprocesserne i førtiltrædelsestiden. Rådet forventes endeligt at anmode Kommissionen og medlemslandene om at indarbejde disse overvejelser i deres generelle udviklingsstrategier, idet der særligt henvises til den kommende gennemgang af Fællesskabets udviklingspolitik og statusgennemgangen af 2015 Målene, der begge skal gennemføres i 2005.

Overvejelser om nærheds- og proportionalitetsprincippet er ikke relevante i forbindelse med dette dagsordenspunkt.